

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL: Pe un an — — — — — 40 Lei
Pe jumătate de an — — — — — 20 Lei

Apare odată în săptămână: Duminica.

REDACTIA ȘI ADMINISTRAȚIA:Arad, Strada Eminescu N-rul 18.
Telefon pentru oraș și județ: 266.

In mijlocul poporului.

Evangelistul Luca a învecinicit cuvintele Mântuitorului: „căruia s'a dat mult, mult se va cere dela el” (12. v. 48). Sfinții episcopi sunt între cei cari meditează mult asupra acestor cuvinte, referindu-se și la dânșii.

Astfel înțelegem că P. S. Sa Episcopul nostru Grigorie în mod înopinat a vizitat în ziua de 23 August parohia Sân-Nicolau-Mic din jud. Timiș, însoțit de asesorul M. Păcățian și referentul I. Cioara. În adevăr gestul acesta, care va fi repetat în alte parohii din diferite părți ale eparhiei, iese din cadrul obișnuit al vizitațiilor canonice. Când în biserică trebuie să fim ca pe o vastă țarină, unde se samână în toate părțile grâu pentruca grâul din toate părțile să se adune, capul bisericesc trebuie să aibe orientări precise asupra situației.

Lumea credincioșilor, în frunte cu harnicul preot Sava Seculin, a rămas plăcut surprinsă de prezența P. S. Sale, dar și P. S. Sa a rămas plăcut surprins de demnitatea cu care s'a înfățișat preotul, de școlarii cari însoțeau numeroșii și bunii cântăreți dela strand, de corul tineretului precum și de prezența altor credincioși în număr destul de mare.

Lucrul s'a petrecut întocmai. Preotul local era pregătit pentru predica zilei, dar P. S. Sa a aflat de bine a roști predica însuși, asupra textului: „Asemănatu-s'a împărăția cerurilor, omului împărat, care a voit să ia seama slugilor sale” (Mat. 18).

Nu înregistrăm nici un alai, nici o paradă, căci nu a fost și nici nu le socotim necesare ca elemente preponderente în fața apostolatului pozitiv. Înregistrăm însă un început folositor, care va face nu numai pe cucernicii preoți, dar și pe credincioși să înțeleagă că păstorul își face datoria și se convinge că ochii turmei sale radiază dorinți și nădejdi de adevărată seninătate sufletească.

Nr. 2873/1925.

In atențiunea Prea Cucernicilor Protopopi și a Cucernicilor Preoți!

Este în deobște cunoscută puterea cuvântului asupra masselor poporului. Se știe însă că nici odată nu s'a făcut atâta abuz cu propaganda prin graiu ca în zilele noastre. Preoțimea este chemată mai întâi a restabili echilibrul, pregătindu-se bine și înfățișându-se poporului cu predici bine alcătuite. Căci și azi are valoare principiul „Eloquentia este ars dicendi accomodate ad persuadendum”.

Pentruca preoțimea să fie înzestrată cu toate condițiile unei bune cuvântări, recomand ca lectură „Predicile” pentru toate duminicile și sărbătorile anului bisericesc publicate de Prea Cucernicii Dr. I. Tarnavschî, Dr. I. Vască și O. Soroceanu, predicatori ai catedralei din Cernăuți. Acum de curând a apărut volumul II al acestei lucrări, cu predici dela Duminica Tomii până la Duminica X-a după Rusulii. Pentru fiecare Duminică sunt trei predici și astfel volumul al doilea pentru 17 Dumineci are 51 predici. Prețul 60 Lei.

Am avea mare bucurie să vedem cu ocazia vizitațiilor canonice că această carte se întrebuințează de Cucernicii Preoți. Ne-am mângăia că se pot repeta cuvintele Sf. Apostol Pavel către Corinteni: „Intru toate prisosiți, cu credința, cu cuvântul și cu cunoștința.” (II. 8. v. 7).

Arad, 26 August 1923.

Dr. Grigorie Gh. Comșa,
Episcopul Aradului

Nr. 2777/1925.

Ordin circular.

Ministerul Cultelor și Artelor cu Nr. 38396 din 11 August a. c., ne-a trimis adresa Nr. 13397 din 25 Iulie a. c. a Ministerului Comunicațiilor de următorul cuprins și anume:

„De oarece aproape zilnic geamurile dela vagoanele trenurilor de călători sunt sparte în

timpul mersului prin atacuri cu pietre, produse de copii care se joacă sau păzesc vitele pe lângă liniile ferate.

Având în vedere că aceste atacuri au luat în ultimul timp mari proporții, pe lângă că, cauzează pagube adm. C. F. R., periclitează siguranța publică și chiar viața călătorilor.

Avem onoare a Vă ruga să binevoiiți a dispune aducerea faptului la cunoștința întregului corp bisericesc, cu rugămintea de a predica în toate ocaziunile atât față de copii cât și de părinți, că averea statului este a tuturor locuitorilor țării, procurată din banii tuturor și de care se folosesc cu toții și că pagubele cauzate statului sunt suportate de ei înșiși.

Asemenea trebuie combătută sălbăticia față de călătorii din trenuri cari în virtutea sentimentului general de umanitate cât și de naționalitate trebuiesc ocrotiți în toate împrejurările, dar mai ales în cazuri de călătorie, pe de altă parte trebuie să se arate că se poate întâmpla să cadă victime ale acestor atacuri chiar propriile lor rude cele mai apropiate.

Aducând această adresă la cunoștința Cucernicilor preoți, îi invităm să desrădăcineze aceste obiceiuri yinovate, cari compromit înaintea străinilor poporul și școala românească.

Arad, 17 August 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa,
 Episcop.

Conferența eparhială din Martie 1906.

V.

„Stabilirea modalității pentru alimentarea sentimentului religios în popor, în măsura nu numai de a-l feri de rătăcirii, ci și pentru a-l aduce la cunoștința religioasă și a-l întări în credința, ca biserica străbună este adevărată, sub scutul și ocrotirea căreia se poate susține și desvoltă, are și poate avea puterea de rezistență contra tentațiilor și că li dă puterea de a înfruntă cu tărie creștină ispitele create de duhul vremii”.

Aceasta temă — a patra în șirul operatelor sus-puse conferenței eparhiale — a fost precizată deasemenea de fericitul întru adormire Episcop și a fost incredințată spre lucrarea părintelui protopop Procopiu Givulescu dela Radna. Referatul dânsului, o lucrare vastă și bine întemeiată, a fost pregătit în scris și se găsește la actele conferenței.

Raportorul își exprimă dela început convingerea că alipirea sinceră a credincioșilor către sf. biserică și instituțiunile ei, prin sumare și alimentarea sentimentului religios, stau în strânsă legătură cu două categorii de *factori*: unu de natură duhovnicească, alții materiali.

Factorii duhovnicești sunt: slugirea corectă a celor sfinte, purtarea potrivită a preotului în — și afară de biserică, activitatea pastorală cât mai intențivă, împreună cu un ireproșabil tact pastoral. Iar *factorii materiali* sunt: observarea strictă a dispozițiilor de natură constituțională-bisericească, de a feri poporul de nemulțumiri sub acest raport și de a-l călăuzi și sub raport constituțional pe cărări bune.

I. În direcțiunea duhovnicească raportorul concretizează și propune următoarele măsuri:

1. *Tipărirea și distribuirea gratuită a cărților bune* pentru popor, eventual *redactarea unei reviste pentru popor cu conținut religios-moral*, care ocupându-se și de rătăcirile sectarilor, să-l lumineze pe credincioșii noștri asupra adevăratului cuprins și înțeles al învățăturilor Bisericii noastre și să combată bârfele sectare aruncate asupra Bisericii și Preoției noastre.

Pus în discuție acest punct, *Episcopul-president* se declară gata a jerfi pentru acest scop, dar întreabă: cine să lucre în direcțiunea aceasta?

Protopopul *Al. Muntean* propune: să se procure pe banii diecezei broșurile de acel fel, („Dispute cu nazarenii”), apărute în Caransebeș, și să se distribuie gratis în popor.

Vicarul *V. Mangra* propune, ca mijloc de prevenție împotriva sectelor, catehizarea cu râvnă, din partea preoților, mai ales fiind vorba de tineretul adult; exhortările intențive, mai ales în postul Sfintei Invieri. Deasemenea amvonul pentru credincioșii vârstnici, să fie intensificat.

Episcopul constată lipsa mijloacelor materiale de a susține o revistă religioasă pentru popor, ci să se scrie în „Biserica și Școala”, organ al eparhiei.

Raportorul *Pr. Givulescu*: îi e irelevantă forma în care se va acționa pentru alimentarea sentimentului religios în popor. Ar dori însă să vadă pornit, din partea oficialității bisericești, un *curent intelectual*: de a lumina poporul, plecându-se, de sine înțeles, dela întocmirea potrivită a instrucției din institutul teologic.

După discuțiile resumate mai sus, Conferența a luat, la punctul I. din propunerile raportorului, următorul **Concluz**:

Conferența, în unanimitate, e de acord că:

a) Pentru alimentarea sentimentului religios în popor și pentru ferirea lui de primejdii sectare, e necesar a se *propovădui cu mai multă stăruință cuvântul lui Dumnezeu*, iar în special oficiul catihetic să-l împlinească clerul pastoral, peste tot și mai ales la cursul de repetițiune, cu adulții, îngrijind deosebit de catehizarea elevilor noștri dela școalele străine. Insași catehizarea să se facă conștientios, bineștiindu-se că preoții sunt (după sf. ev. Luca. I. 2.) „slugi cuvântului” lui Dumnezeu; — lor li-s'a zis (sf. ev. Luca VIII 10): *Voad* este dat a ști tainele împărăției lui Dumnezeu; — lor le sună și cuvântul sflui Pavel (I Tim.

IV. 14 și 16): „Nu fi nebăgător de samă de darul carele este întru tine, care s'a dat ție... cu punerea mânilor... Păzește-te pre tine însuși, și învățătura, și rămâi întru acestea, că acestea făcând, și pre tine te vei mântui, și pre ceice se vor asculta”; — în numele lor exclamă sf. Pavel (I Cor. IX. 16): „De vestesc cuvântul lui Dumnezeu, nu-mi este mie laudă; iar amar mie de nu voiu binevesti”; — deaceia mai zice (I Tim. V. 17): „Preoții, cari își țin bine diregătoria, cu îndoiță cinste să se cinstească, mai ales ceice se ostănesc în cuvânt și întru învățatură”. De aceea exclamă și sf. Ioan Gură-de-Aur: „Aceasta este mie preoție — de a predică” (Omilia 29 la Rom.), pe când sf. Vasilie cel Mare numește ucigaș de oameni pe preotul, care nu administrează cuvântul lui Dumnezeu. Iar praxa disciplinară a Bisericii noastre pornește (prin canonul 58 apostolic) să se iee darul dela celce nu propovăduiește, de ar fi acela preot s'au chiar Episcop.

Conferența subliniază, că de sub îndatorirea predicării nu se poate abstrage nimeni, și cu atât mai puțin de sub urmările canonice-disciplinare, în caz de neglijarea oricărei forme a predicării cuvântului lui Dumnezeu.

b) Autoritatea bisericească eparhială va îngriji ca bărbați chemați, să studieze chestiunea mișcărilor sectare, principiile lor rătăcite și mijloacele lor de acțiune. Studiile ce se vor găti se vor publica în organul oficial, eventual se vor reproduce și în broșuri de popularizare.

d) Pentru prevenirea sectarilor, Preoțimea pastorală, dar mai ales cea din ținuturi contaminate de sectari, va trebui îndemnată a se ocupa cu toată stăruința de Studiul Sfintei Scripturi, propovăduind în tot locul și la toate prilejurile. Iar P. S. Sa Domnul Episcop și Ven. Consistor să dispună de distribuirea de broșuri gratuite, drept contrapropagandă de apărare în toate locurile infectate de sectari.

e) Insuși învățământul teologic din seminar să fie pus pe bazele necesare scopului de înălțarea sentimentului religios în fiitorii preoți și prin ei, în popor.

2. Raportorul Pr. Givulescu supune spre delibere, și propunerea sa a doua cu privire la mijloacele duhovnicești pentru întărirea sentimentului religios, și anume: Să se creieze posturi de predicatori ambulanți, și chiar să se crească vr'o doi tineri anumit spre scopul acesta din viitor.

Misionarismul acesta trebuie să-l înactivăm fără întârziere. Atari predicatori ar avea mare trecere înaintea poporului. Invoacă motive și din viața misionară a altor cofesiuni.

Protosinc. R. Ciorogariu susține idela activității misionare, cu adausul: să se albă în vedere pornirile, potrivite acestui scop, încă din viața de seminar.

Episcopul-president se arată gata a creia chiar stipendii (burse) pentru scopul acesta.

Vicariul V. Mangra: pune mai presus de instituția misionară din viitor, pe exmișii consistoriului ori protopopești din rândurile preoților mai erudiți.

Prot. G. Serb: instituția misionară e salutară, dar nu s'ar prea potrive cu noi (?). Până se putem aranja noi viață misionară, ni-ar trebui știință mai multă, și multă rutină.

Să se trimită deci în locurile periclitare bărbați din gremiul Consistorului și profesori de tologie.

Raportorul Pr. Givulescu: își susține propunerea cu adausul, de a se lua măsuri ca slujba misionară s'o iee asupra sa în primul loc, Clerul nostru monahal, care să se cultive în acest senz.

După discuțiunile schițate până aci, se ia hotărîrea:

Superioritatea diecezană să îngrijască cu toate mijloacele, morale și materiale, de formarea unui contingent de clerici cu pregătiri superioare.

Până atunci, spre scopurile vieții misionare, să se întrebuinteze preoți din gremiul consistorial, profesori dela institutul teologic, mai cu seamă preoți din clerul monahal al eparhiei.

Totodată se constată necesitatea, ca superioritatea diecezană să deie instrucțiuni speciale pentru Clerul pastoral: cum să procedă acesta la întărirea sentimentului religios, peste tot, și mai cu seamă pentru paralizarea tendințelor subverzive ale sectarilor.

Raportorul Pr. Givulescu își desfășoară și propunerea sa a treia referitoare la mijloacele duhovnicești: Să se reguleze chestiunea conferențelor preoțești obligatoare, după sistemul practicat în arhidieceză.

Propunerea a fost admisă fără păreri contradictorii, și s'a luat hotărîrea:

Clerul parohial să fie îndatorat a se întruni cât mai adeseori, sub conducerea șefului tractual, în conferențe tractuale preoțești. Cu prilejul atăror conferențe se vor trata materiile liturgice indicate mai sus (în legătură cu tema I a Conferenței); se vor țineă servicii liturgice de model, se vor săvârși de cătră preoții cei mai iscușiți din protopopiat, unele Taine sfinte și ierurgii. Se vor țineă predici în legătură cu anul liturgic și predici ocazionale, cu teme sau texte date din bună vreme de cătră protopopi.

Sfârșindu-se acele slugiri sfinte și predicile, ele vor formă obiectul reflexiunilor din partea celor de față. (Incheierea articolului — în numărul viitor).

Nu vă depărtați de Ierusalim!...

Institutul teologic-preparandial din Arad de 105 respective 115 ori și-a deschis până acum porțile largi să verse în viață ceata luminătorilor mănoaselor pl iuri ale Crișanei: păstori sufletești și dascăli confesionali români... Unasută cinci generații de păstori sufletești ortodocși au părăsit Ierusalimul, nedepărtându-se

de El, ca în lupta din afară să pregătească mântuirea neamului românesc prin crucea Mântuitorului: patimi și jertfă; una sută cincisprezece de generații de dascăli, în înțelesul cel mai ideal al cuvântului, au ieșit din aceea Alma Mater al românismului de vest, ca având cartea subsuoară să înceapă lupta contra întunecului împrăștiind lumina mântuirii neamului, ce noi generația a 20-a o vedem în carne și oase. Este rezultatul *muncii de jertfă* ale generațiilor de păstori sufletești și dascăli ai legii strămoșești... Aceia nu s'au depărtat de Ierusalim...

Sărbătoarea adormirii Născătoarei de D-zeu a adus sub aripile primitoare ale Institutului generația bravilor dascăli din anul școlar 1894-95, când luminați la flacăra credinții și becul științei au plecat ca acum după 30 ani să se reântoarcă iarăși la.. Ierusalimul conștiinței lor: Alma Mater. — După ce în Catedrală au adus rugăciuni de mulțumită și au ridicat parastas pentru odihna sufletelor răposaților lor profesori și colegi, au trecut la institut unde sub prezidenția celui mai în vârstă dintre ei dl. Gh. Caba—Timișoara s'a ținut o ședință festivă cu ocazia căreia s'a eliberat un *act comemorativ* scris cu litere de aur și iscălit de cei participanți. Au ținut vorbiri ieșite din inimi conștiente subliniindu-se munca cinstită a dascălului ortodox din trecut, dnii foștii profesori Ioan Petrovici insp. al Inv. Timișoara și Dr. Aurel Demian insp. reg. sanitar și actualul director al Institutului Dr. Teodor Botiș. — După ședință a urmat masă comună, iar după aceasta s'au fotografiat cu toții. Iubilanții au cercetat apoi pe colegul lor din localitate dl Gheorghe Popovici la locuința căruia i-a așteptat masa întinsă: gustare de rămas bun. S'au împrăștiat apoi la vetre mai întăriți în inima lor, încălzindu-se pentru lupta viitoare.

Noi, celor cari nu s'au depărtat de Ierusalim, le urăm încă mulți ani spre fericirea scumpei noastre Patrii. C. T.

Pelerinajul la Ierusalim

Comunicatul al III-lea.

Se aduce la cunoștința celor interesați că s'a stabilit itinerarul pelerinajului, astfel: Plecarea vaporului „Împăratul Traian” — va fi din Constanța, Vineri în 18 Septembrie a. c. ora 17 (5 d. a.) — se va opri câte o zi la ducere și întoarcere la Constantinopol, va sosi în 23 Septembrie a. c. ora 7 la Iaffa — de unde în aceeași zi cu trenul se va merge la Ierusalim. Cercetarea locurilor sfinte va dura 5 zile, în 28 Septembrie va pleca vaporul la Alexandria, unde va sosi în 29 Sept. la ora 14 (2 d. a). De aici cu trenul la Cairo, de unde va fi întoarcerea la 1 Oct.

la Alexandria și în aceeași zi la ora 17 plecarea cu vaporul și sosirea în Constanța la 5 Octomvrie ora 8.

Deși am anunțat, că vom scoate pentru toți un pașaport colectiv, cum ni s'a pus în vedere, nu am putut obține acest favor, da aceea fiecare participant — primit în lista pelerinilor — va avea să-și scoată dela prefectura poliției din capitala județului un *pașaport* pentru Turcia, Palestina și Egipt, pe care-l va înalta *cel mai târziu până la 1 Septembrie a. c.* la adresa părintelui *Virgil Nistor, secretar consistorial, Sibiu.* — Vizele le vom procura noi. Acest pașaport va servi de legitimație.

Toți cei ce s'au anunțat vor avea să-și pregătească banii necesari, la clasa I. cam 30.000 lei, la clasa II. cam 22.000 lei și la clasa III. cam 11.000 lei taxa vaporului și cheltuelile de locuință, mâncare și drum în Palestina și Egipt. Lirele engleze necesare le vom procura prin Banca Națională pe cel mai favorabil curs posibil, ca atunci când vor primi înștiințarea prin epistolă recomandată că sunt admiși în listă, să poată trimite până la termenul fixat, suma necesară. Netrimțând suma se va șterge din listă și se va înlocui cu altul. Pe lângă această sumă fiecare va trebui să aibă banii pentru mici cumpărături și pentru tren până la Constanța. Reducere de 75%, pe C. F. R. se va acorda.

Făcându-se reducere de 50%, la taxele de vapor obicinuite, nu vor mai beneficia de reduceri la taxele statorite nici parlamentarii, nici ceferiștii și nici invalizii de război.

Biletele de reducere pe C. F. R., itinerarul, broșura, îndrumările necesare privitoare la mâncare, îmbrăcăminte, etc., se vor trimite fiecărui pelerin înainte de plecare. Anunțări nu se mai primesc.

Sibiu, 10 August 1925.

Consistorul arhiepiscopial.

Toate ziarele sunt rugate să publice acest comunicat.

INFORMAȚIUNI.

Aniversarea zilei de naștere a M. S. Regelui. Luni, în 24 August a. c., M. Sa Regele *Ferdinand I.* a împlinit vârsta de 60 ani. Din acest prilej gloriosul nostru suveran a fost sărbătorit cu dragoste, sinceritate și devotament, de întreagă țara. În toate bisericile ortodoxe și ale celorlalte confesiuni din România-Mare s'au înălțat rugăciuni pentru sănătatea și îndelungata domnie a celui ce a înfăptuit unitatea politică a neamului românesc.

În biserica catedrală din Arad a servit Te-Deumul P. S. Sa părintele nostru Episcop *Dr. Grigorie Gh. Comșa*, asistat de preoții: *M. Păcățian, Tr. Vățian, Dr. T. Botiș și D. Muscan*; protoiereii: *V. Olariu, Al. Popoviciu, C. Turic și Fl. Codreanu*; presbiteri și diaconul *I. Cioara.*

Au luat parte toate autoritățile în frunte — în absența dlui prefect — cu dl *Dr. Lazar*, subprefect și primarul *Dr. Șt. Anghel*, corpul ofițeresc, în frunte cu dl colonel *Georgescu*, și publico numeros.

După terminarea serviciului divin asistența a

trecut în piața Catedralei, unde dl colonel Georgescu a ținut în fața trupelor o cuvântare, în care a arătat însemnătatea zilei, după care a urmat defilarea companiei de onoare. Orașul a fost pavoazat.

Conferința bisericilor creștine. În 19 August a. c. s'a deschis în Stockholm conferința bisericilor creștine. Au luat parte reprezentanții bisericilor ortodoxe și a confesiunilor protestante. Biserica romano-catolică nu a fost reprezentată. Ședința de deschidere a prezidiat-o suveranul Suediei.

Pentru monumentul Dr. I. Ciordaș și Dr. N. Bolcaș, subprefectura județului Bihor, la intervenția Reuniunii Femeilor Române din Oradea-Mare, a dăruit 10.000 lei. Suma a fost predată dlui Petru E. Papp, preș. comitetului de inițiativă, pentru ridicarea monumentului.

Prefect al județului Bihor, a fost denumit Dr. Nicolae Regman, fost pe vremuri secretar al Consistorului român din Oradea-Mare.

Pentru cei ce călătoresc la Ierusalim. Recomandăm călduros broșura format de buzunar „Călăuz prin Constantinopol și împrejurime” de inginer Teodor Filipescu, cu o hartă a Bosforului și Constantinopolului. Prețul 10 Lei. Se poate comanda la autor: Cluj, calea Regele Ferdinand Nr. 54 și la librăria Arhidiecezană din Sibiu.

Nr. 2540/1925.

Aviz. Absolvenții Institutului nostru teologic, cari urmează să facă examenul de calificare preoțească, au să-și înainteze aici cererile de admitere până la 31 August a. c. însoțite de:

1. Act de botez.
2. Testimoniu școlar despre studiile premergătoare.
3. Absolutor teologic.
4. Atestat de moralitate dela parohul locului, vizat de protopopul respectiv.

Arad, la 12 August 1925.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința părinților și a elevilor Școlii normale ortodoxe române din Arad, că examenele de corigență se vor ține în zilele de 2—3 Septembrie, orele 8—12, 3—5.

Inscrierile se vor face în 4—7 Septembrie, orele 8—12, 3—5.

Cursurile în clasele II—VII. vor începe în 9 Septembrie.

Examenele de admitere cu candidații pentru clasa I. se vor ține în 9—12 Septembrie.

Cursurile clasei I. încep în 15 Septembrie.

La înscrieri fiecare elev va plăti taxele școlare în suma de 120 Lei, precum și rata I.

din taxa de întreținere în internat, dacă elevul e intern, în suma de 1500 Lei.

On. oficii parohiale sunt rugate a publica aceste dispoziții elevilor școlii noastre, domiciliati în parohiile ce le administrează.

Direcțiunea școlii normale ort. rom. din Arad.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința celor interesați, că examenele cu *studenții particulari dela Institutul teologic ort. rom.* din Arad se vor ține în zilele de 10 și 11 Septembrie, la orele 8 dim.

Examenele de corigență și suplitorii vor avea loc în 15 și 16 Septembrie.

Inscrierile studenților regulați și particulari se vor face în zilele de 17—19 Septembrie.

La înscrieri fiecare student va plăti taxele școlare în suma de 220 Lei, precum și rata I. (3000 Lei) din taxa de întreținere în seminar.

Cursurile încep în 21 Septembrie.

Direcțiunea Institutului teologic ort. rom. din Arad.

Nr. 471 T. 1925.

Aviz școlar. Se aduce la cunoștința părinților și a elevilor dela Institutul Teologic și Școala Normală diecezană, că Venerabilul Consistor prin rezoluția din 1 August a. c. Nr. 2179-1925, a stabilit taxele de întreținere în seminar și internatele școlii normale pentru anul școlar 1925/26 precum urmează:

1. Pentru studenți în teologie 8000 (opt mii) lei, anual, plătibili în trei rate anticipative la casa Venerabilului Consistor și anume: 3000 lei la înscriere, 2500 lei la 1 Ianuarie 1926, și rata ultimă la 1 Aprilie.

2. Pentru elevii școlii Normale în 5500 (cincimii cincisute) lei, plătibili în patru rate anticipative, la casa Venerabilului Consistor și anume, la înscriere 1500 lei, în 15 Noembrie 1500 lei, în 15 Ianuarie 1500 lei și rata ultimă 1000 lei în 1 Aprilie.

Taxele în alimente se sistează.

Cum însă bursele dela stat pentru elevii școlii Normale, primiți ca bursieri, fac 4200 lei, la an; restul de 1300 lei îl vor plăti în numerar la casa Venerabilului Consistor, la începutul anului școlar, și elevii bursieri ai școlii noastre.

Onoratele oficii parohiale sunt rugate a aduce aceste dispoziții la cunoștința elevilor noștri din parohiile ce le administrează.

Arad, la 11 August 1925.

Dr. Teodor Botiș,
Director.

Scoala de surori vizitatoare (infirmiere). In ziua de 1 Octombrie a. c. se redeschide în Cluj Școala de surori vizitatoare (numirea din trecut Surori de ocrotire) ce va dura 2 ani.

Elevele fiind bursierele Statului, întreținerea lor în Institut pe durata cursului va fi gratuită.

După terminarea cursului, surorile vizitatoare vor deveni funcționare de Stat, vor primi un salariu de bază de 450.— Lei lunar plus toate adausele convenite, locuință și încălzit gratuit, în total circa 1700.— Lei lunar, vor fi obligate a se duce ori unde va fi necesitate și unde vor fi repartizate de autoritatea superioară. Încă la începerea cursului, elevele primesc gratuit o uniformă care sunt datoare a o purta.

Persoanele, cari doresc să urmeze cursul Școlii de Surori vizitatoare, își vor înainta cererea cel târziu până la data ne 15 Septembrie a. c. pe adresa: Direcțiunii Regiunii I. a Ocrotirilor Sociale Cluj, Calea Victoriei 27. Et. II., anexând documentele următoare:

1. Certificat de botez, din care să rezulte, că a împlinit vârsta de 20 ani și nu a trecut de 40 ani.
2. Certificat de cetățenie română.
3. Certificat școlar doveditor de absolvirea a cel puțin 4 clase de grad secundar.
4. Certificat medical doveditor că sunt sănătoase.
5. Certificat de moralitate dela Primărie și certificarea preotului în comunele rurale.
6. Obligațiune în scris, vidimată de părinți sau tutori, de a servi la Stat cel puțin 5 ani, sau în caz de refuz, vor înapoi costul/ întreținerii ce l-i s'a dat.

După primirea avizului nostru despre admiterea la curs, elevele vor aduce cu sine: 3 șorțuri albe încheiate și cu mâneci, rufe de corp suficiente pentru schimbul de două ori pe săptămână, un saculeț pentru rufe, câte una perină și una pătură sau plapână.

Cluj, la 1 August 1925.

Direcțiunea Regiunii I. a Ocrotirilor Sociale Cluj.

BIBLIOGRAFIE.

Cărți noi.

1. *Scurt istoric asupra persecuțiilor religioase din Rusia sovietică* de arhiereul Gherontie Silistreanu vicarul Episcopiei de Constanța. Citirea acestei broșuri de 95 pagini va contribui la potențarea zelului preoțimii.

2. *Minunile Maicii Domnului* de Dr. Dumitru Stănescu doctor în teologie. București Editura „Ancora” Str. Smârdan Nr. 4.

3. *Anuarul liceului Ortodox din Brașov, pe anul 1924/1925.* Este o publicație monumentală care sub raport religios cultural cuprinde date bogate și utile chiar pentru preoți.

4. *Predici pentru toate Duminicile și sărbătorile anului bisericesc* de Dr. I. Tarnavski, Dr. I. Vască și O. Sorocean. Tomul II. Cernăuți 1925. Tipografia Mitropolitului Silvestru.

Ștefan Meteș: Moșile Domnilor și boerilor din Țările române în Ardeal și Ungaria. („Biblioteca Semănătorul” No. 83—84 Arad. Preț 10 Lei.)

Din o mulțime de documente adunate de prin arhive și biblioteci, tânărul și harnicul istoriograf Ștefan Meteș a alcătuit această broșură despre Moșile Domnilor și boerilor din Țările române în Ardeal și Ungaria. Cu bogăție de date, dl Ștefan Meteș studiază puternica influență ce au avut-o Domnii și boerii din principatele române asupra vieții românești din Ardeal.

Prezența Domnilor și boerilor de dincolo de Carpați între iobagii Ardeleni a fost de-un neprețuit folos pentru neamul nostru.

Acești Domni și boeri le-au clădit Românilor ardeleni lăcașuri sfinte pe cari le-au înzestrat cu odăjdii și cu cărți bisericești.

Și nu odată Români din Ardeal au găsit sprijin la voievozii Munteni și Moldoveni contra asupririlor ungurești și săsești.

Cartea dlui Ștefan Meteș ne luminează o parte a trecutului nostru pe aceste pământuri. Ea oferă o lectură foarte interesantă și n'avem cuvinte îndestul de calde pentru a o recomanda cetitorilor noștri.

Ion Montani: Valul care trece (Biblioteca „Semănătorul” No. 95—96 Arad. Preț 10 Lei.)

Volumul „Valul care trece” e al doilea pe care dl. Ion Montani îl publică în „Biblioteca Semănătorul”.

Despre bogata activitate a dlui Ion Montani lăsam să urmeze aceste juste aprecieri ale dlui E. Lovinescu:

„Activitatea publicistică de un pătrar de veac a dlui Ion Montani este bine cunoscută în Ardeal; prin seriozitatea problemelor puse prin nivelul discuției și ceiace e mai puțin obișnuit în Ardeal, prin relieful expresiei rotunde și prin armonia arhitectonică cu care se încadrează ideea, o astfel de activitate merită să fie cunoscută și în vechiul regat. Publicistica dlui Ion Montani e de calitate culturală și literară; când ceea ce e bine gândit despre lucruri ce trec interesul momentului e și bine exprimat, se cuvine să înfrunte, sub forma cărții, și reflexia cititorului atent”.

Elena Farago: Scrisori. („Biblioteca Semănătorul” No. 93, Arad. Preț 5 lei.)

În cele 64 de pagini ale volumașului, marea noastră poetă publică un ciclu de scrisori de toată frumusețea. Întâlnim în aceste pagini, versuri cari farmecă și fură... Freamătă în ele acelaș suflet, pe care l-am întâlnit și în celelalte volume ale d-nei Farago... fructe grele de belșuguri cerești.

Volumașul poetei Elena Farago vine pe urma unei activități rodnice pe câmpul literaturii noastre și nu ne îndoiim, o singură clipă, de călduroasa primire ce i-o va face publicul nostru cetitor.

CONCURSE.

1659/1925.

Prin aceasta se publică concurs pentru îndeplinirea catedrei de *Teologie Pastorală la Institutul teologic ort. român din Arad* devenită vacantă prin încetarea din viață a profesorului Romul Nestor.

Beneficiul imprunat cu acest post de prezent este: Salariu de bază 2200 Lei lunar plus accesoriile.

Salariul și accesoriile se vor plăti în întregime din bugetul Ministerului Cultelor și Artelor.

Cererile de concurs sunt a se înainta Consistorului ort. român din Arad în termen de 30 de zile dela prima publicare în „Biserica și Școala” însoțite de următoarele acte:

1. Act de botez, dovedind că este de confesiune ort. română.

2. Atestat, că este doctor în Teologie.

3. Certificat despre serviciile anterioare dela terminarea studiilor universitare până azi.

4. Autobiografia pe scurt.

Arad, din șed. cons. a Senatului bis. ținută în 7 August 1925.

Dr. Grigorie Gh. Comșa m. p.
Episcop.

—□—

3—3

Pentru îndeplinirea parohiei Aldești, — devenită vacantă prin reposarea preotului Leontin Beltechi, — se escrie *de nou* concurs, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt:

1. Usufructul unui intravilan și locuință în școala confesională.

2. Usufructul sesiei parohiale, cu drept de pășunat.

3. Stolele legale.

4. Birul, constatător: a). Din 30 l. cucuruz sfărâmat dela parohienii cu 8 jugh. și mai mult pământ extravilan; b) din 15 l. cucuruz dela parohienii cu 4—5 jugh. pământ extravilan; c) din 7½ l. cucuruz dela parohienii cari au mai puțin de 4 jugh. cat. pământ extravilan; d) jeterii, cari și după executarea reformei agrare, vor rămâne fără pământ extravilan, sunt scutiți de bir.

5. Intregirea salariului din vistieria statului, pentru care însă parohia nu ia răspundere.

Văduvei preoteasă îi compete jumătate din venitul parohiei, până la 12 Februarie 1926.

Parohia este de cl. II., dar vor fi admiși și recurenții de cl. III.

Alesul va solvi dările publice după beneficiul său și va fi îndatorat a catehiza elevii ort. rom. dela școala primară, fără vre-o renumerațiune dela parohie.

Reflectanții își vor înainta recursurile, — ajustate cu documentele necesare și adresate comit. par. din Aldești, — la oficiul protopopesc ort. rom. din Ineu (jud. Arad) și se vor prezenta în careva Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică — pe lângă observarea dispozițiilor Reg. pentru parohii, — pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și în cele rituale.

Din ședința comitetului par. din Aldești, ținută la 16 August 1925.

Mihai Cosma m. p.
adm. par. președinte.

Avisalon Tripa m. p.
notar-adhoc.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia* m. p. protopb.

—□—

2—3

Pentru îndeplinirea parohiei Lalașinț (protopopiatul Lipovei) devenită vacantă prin decedarea parohului Ioan Hadan, în conformitate cu rezoluțiunea consistorială No. 2027/1925 se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Emolumentele sunt:

1. Un intravilan parohial.

2. Una sesie parohială neocompletă, constatătoare din părțile cuprinse în cartea fund. și coala cadastrală.

3. Stolele legale. 4. Birul legal. 5. Intregirea dotației preoțești dela stat.

Din venitul parohial jumătate — până la 2 Martie 1926 — compete văduvei preotese rămase după decedatul preot, care va suportă sarcinile de impozite după acest beneficiu.

Alesul e obligat a suportă toate dările după beneficiul său și a catehiza la școala primară din loc.

Parohia e de clasa III-a recurenții vor dovedi asemenea cvalificațiune.

Reflectanții i-și vor înainta recursurile ajustate cu documentele recerute — adresate comitetului parohial ort. rom. din Lalașinț — la oficiul protopopesc ort. rom. din Lipova și se vor prezenta în vre-o Duminecă ori sârbătoare în sf. biserică din Lalașinț, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie observând strict dispozițiunile §-lui 33 din Reg. pentru parohii

Cei din alta dieceză au să posedă permisiunea P. S. Sale D-lui Episcop diecezan de a putea recurge, ceia-ce vor dovedi protopresbiterului tractual spre a li-se da voia a se prezenta în parohie.

Lalașinț, din ședința comitetului parohial ort. rom. ținută la 8 Iunie 1925.

Comitetul parohial.

În conțelegere cu: *Fabriciu Manuilă*, protopop.

—□—

2—3

În conformitate cu concluzul Ven. Consistor diecezan, de sub Nr. 562/925, să escrie *de nou* concurs pentru deplinirea definitivă a parohiei vacante *Hodiș*, cu termen de 30 zile dela prima publicare în organul oficios „Biserica și Școala”.

Venitele parohiei sunt: 1. Usufructul sesiunii parohiale, cu dreptul de pășunat. 2. Casă parohială cu intravilan și supraedificate. 3. Stolele legale. 4. Birul legal. 5. Intregirea salariului dela Stat, pentru care însă parohia nu garantează.

Parohia e de cl. III-a. Alesul va solvi toate dările publice, după beneficiul preoțesc va predica și va avea să catehizeze în școala primară din comună, fără altă renumerație din partea parohiei.

Reflectanții vor înainta concursurile, — ajustate cu toate documentele prescise și adresate Comitetului parohial din Hodiș — la Oficiul protopopesc ort. rom. din Ineu (jud. Arad) și pe lângă respectarea strictă a dispozițiilor cuprinsă în §. 33, din Regulamentul pentru parohii să va prezenta în sf. Biserică în vre-o Duminecă ori sârbătoare, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie.

Reflectanții din altă dieceză, — deodată cu cererea de a li-se da voia a se prezenta în biserică, — vor avea să dovedească, că au permisiunea Ven. Consistor diecezan, de a recurge la aceasta parohie.

Din ședința comitetului parohial ținută la 2 August 1925.

Ioan Popovici,
adm. par. președ. com. par.

Ioan Matei,
notariul com. par.

În conțelegere cu: *Ioan Georgia*, m. p. protopresbiter.

—□—

3—3

În conformitate cu ordinul Ven. Consistor No. 1619/1925 se publică concurs cu termen de 45 zile dela prima apariție în „Biserica și Școala” pentru îndeplinirea postului de capelen temporal cu dreptul

de succesiune pe lângă parohul deficient Valeriu Magdu din Ecica (Ecka, jud. Torontal; Reg. S. H. S.). Parohia este de cl. I.

Venitele parohiei sunt:

1. Una sesiune parohială constătoare din 30 jugh. cad. pământ arător.

2. 250 dinari până la regularea definitivă a birului.

3. Stolele legale. — Casă parohială nu este.

Din venitele înșirate capelanul va beneficia jumătate având să supoarte toate dările publice după beneficiul său și să catehizeze la școlile primare din comună.

Dela reflectanți se cere cvalificațiune de clasa I. conform concluzului sinodului eparhial Nrul 84/1910.

Recursele ajustate regulamentar se vor adresa către comitetul parohial din Ecica și se vor înainta oficiului parohial din Sarcia, (Sarca, j. Torontal; Reg. S. H. S.) iar reflectanții, pe lângă abservarea strictă a §. 33 din Regulamentul pentru parohii se vor prezenta în vre-o Duminică ori sărbătoare în sf. biserică din Ecica, ca să-și arate dexteritatea în cele rituale și oratorie. Concurenții din alte dieceze vor avea să producă act de legitimize delat Prea Sfinția Sa Di Episcop al Aradului, că pot recurge.

Din ședința comitetului parohial din Ecica, ținută la 30 Iulie 1925.

Iovan Magda m. p.
președinte.

Valeriu Ghilezan m. p.
notar,

In conțelegere cu: Gherasim Andru m. p.
adm. tractual

3—6

Licitațiune minuendă.

Pentru repararea edificului bisericesc ort. rom. din Șimand, jud. Arad, se va ținea din nou licitație minuendă, Duminică în 6 Septemvrie a. c. d. m. la 2 oare, la casa bisericii pe lângă următoarele condițiuni:

1. Prețul strigării 280.000 lei.

2. Devizul de spese și celealalte condițiuni se pot vedea la oficiul parohial din loc.

3. Licitanții vor înainta oferte închise și vor depune vadiu de 5% din prețul strigării la mâinile episcopului înainte de licitație.

4. Licitanții nu pot pretinde nici un fel de spese pentru participare la licitație și numai aceia pot licita, cari au diplomă recunoscută de autorități.

5. După terminarea licitației se va încheia contract parohial, iar lucrările se vor începe numai după aprobarea acelui contract de către Ven. Consistor.

Șimand, la 2 August 1925.

Comitetul parohial.

Concurs de licitație.

Comitetul parohial ort. rom. din Vâlcani, jud. Timiș-Torontal, publică concurs de licitație cu oferte închise pentru darea în întreprindere a unor părți din lucrările de renovare a bisericii de aici, cuprinse într'un estras din devizul de spese aprobat de Consistorul diecezan.

Nainte de licitare reflectanții vor depune la episcopia parohială din loc o cauție de 10%-e dela suma de întreprindere.

Reflectanții la lucrările de renovare nu pot pretinde nici un fel de spese în legătură cu participarea la licitație.

Devizul de spese e preluat de Consistor și estrasul din el despre lucrările ce le vor efectui, și condițiile de licitare se pot vedea la oficiul parohial ort. rom. Vâlcani, unde ofertele închise se vor înainta până în 5 Septemvrie a. c. oara 17. Ofertele sosite ulterior nu se iau în considerare.

Vâlcani, 25 August 1925.

Comitetul parohial.

Nr. 2762/1925.

Concurs.

Consistorul ort. rom. din Arad publică concurs pentru înaintarea ofertelor în ce privește pictarea icoanelor necesare pe iconostasul dela capela internatului diecezan de fete din Arad.

Seria icoanelor de pictat și dimensiunile lor se pot vedea în cancelaria senatului episcopesc dela Consistorul din Arad. Reflectanții la aceste lucrări de odată cu ofertele lor vor prezenta Consistorului vre-o icoană de model pictată de dânsii.

La pictarea icoanelor de sub întrebare pot reflecta numai acei pictori, cari vor dovedi în scris, că dela Ministerul Cultelor și Artelor—Comisiunea Monumentelor Istorice au autorizația de a picta icoane sfinte.

Pentru participarea la acest concurs, reflectanții nu pot pretinde nici un fel de spese dela Consistorul nostru.

Ofertele se vor înainta la adresa Consistorului ort. rom. din Arad, până în 15 Septemvrie a. c.

Arad, din ședința cons. a Senatului episcopesc ținută la 22 August 1925.

Consistorul ort. rom. din Arad.

Nr. 2946/1925.

Concurs de licitație.

Consistorul ort. rom. din Arad publică concurs de licitație cu oferte închise pentru întreprinderea lucrărilor de zidire a unui edificiu cu două încăperi pe terenul cumpărat din intravilanul din Arad Str. Eminescu Nr. 20-22 pe seama tipografiei diecezane.

Ofertele închise adresate Consistorului ort. rom. din Arad se vor depune la senatul episcopesc al Consistorului din Arad până în 5 Septembrie a. c. ora 12.

Formularul devizului de spese se poate procura în cancelaria senatului episcopesc unde se pot vedea planul și condițiile de licitare.

Participanții la concursul de licitație vor anexa la ofertele lor cauție de 5%-e în numerar sau hârtii de valoare acceptabile, computată dela suma oferită pentru executarea lucrărilor.

Arad, din Șed. cons. episcopescă ținută la 22 August 1925

Consistorul ort. rom. din Arad.

Redactor responsabil: SIMION STANA asesor consistorial
Censurat: Prefectura Județului.